

MILJØ



NØRREBRO

FREMTIDEN NU

ÅRSBERETNING 2018



ÅRSBERETNING 2018

MILJØPUNKT NØRREBRO



På forsiden: Arrangement i Hans Tavsens Park, for at markere respekt for fredninger generelt og specifikt fredningen af Assistens Kirkegård, hvor forvaltningen brød fredningsbestemmelser ved at bruge kirkegården som affaldsplads // eget billede.

Indhold

Beretning	1
Driftsstøtte for 2018	2
Aftale om aktivitetsstøtte	3
Indsatsområder	4
<i>Grønne fællesskaber (2017-18)</i>	5
<i>Ladegårds Å (2017-18)</i>	8
<i>Klimatilpasning-Skybrud (2018-19)</i>	10
<i>Luftforurening og trafikplaner (2018-19)</i>	13
Kontakt	15
Bestyrelsen	15

Beretning

Fonden blev stiftet den 29. april 2003 og har som eneste aktivitet Miljøpunkt Nørrebros virke. Fonden har en bestyrelse med 8 medlemmer, hvor de udpegningsberettigede organisationer fremgår af vedtægterne. Fonden har hjemsted i Københavns Kommune og har til formål at støtte og udvikle det lokale miljøarbejde på Nørrebro.

Fonden har i 2018 drevet Miljøpunkt Nørrebro på Korsgade 16, st., 2200 København N. Miljøpunkt Nørrebro har igangsat og afviklet aktiviteter på Nørrebro i overensstemmelse med Fondens vedtægter samt samarbejdsaftalerne med Nørrebro Lokaludvalg under Københavns kommune. Fonden har fremsendt årsplan, succeskriterier, budget, m.v. til Nørrebro lokaludvalg jf. samarbejdsaftalen.

Danmark har underskrevet Agenda 21-charteret i FN og er derfor forpligtet til at udføre lokalt miljøarbejde. Forpligtelsen er indskrevet i Planloven og Københavns kommune udfører det lokale miljøarbejde gennem lokaludvalgene. Lokaludvalget på Nørrebro har lagt opgaven ud til Miljøpunkt Nørrebro. Københavns kommune har dermed gennem Nørrebro Lokaludvalg støttet Fonden med en driftsbevilling på i alt 686.300 kr. i 2018.

Derudover har Miljøpunkt Nørrebro opnået puljebevillinger til aktiviteter i form af tilskud fra Nørrebro Lokaludvalg på 600.000 kr. Miljøpunkt Nørrebro og Lokaludvalget har forlænget denne ordning med en 4-årig aftale (frem til 2022) om puljebevillinger på 600.000 kr. årligt til de i fællesskab aftalte indsatsområder. Aftalen følger Københavns kommunes dagsorden om afbureaukratisering af- og større lokal styring af det lokale miljøarbejde.

Efter ledelsens opfattelse giver aftalen gode resultater i forhold til Fondens formål, fordi der bruges få midler på administration og rapportering, hvilket efterlader flere midler og fleksibilitet til at lave indsatser, når behovet opstår (fx sagen om partikelforurening fra Movia-busser i vinteren 2016-17 eller brud på fredning af Assistens Kirkegård).

Herudover giver aftalen stabilitet i fondens arbejde og mulighed for at lægge egenfinansiering til fonds- og

puljeansøgninger. I 2018 er der hentet betydelige midler fra fonde og puljer, herunder 500.000 kr. fra Realdanias Underværker-kampagne.

Perspektiver for 2019

På mellemlang sigt ser vi nogle udfordringer ved, at nogle grønne og igangsættende puljer lukker eller drosler ned. Der er dog også et fornyet fokus på lokalt engagement og miljø/klima, så der opstår også nye muligheder. Vi har en forventning om at deltage flere større fonds- og puljeansøgninger.

FN's 17 Verdensmål (SDG'erne) bliver stadig mere centrale for offentlige myndigheder, organisationer og virksomheder. Det vil være centralt for Miljøpunkt Nørrebro at være en del af denne samtale og udvikling, så vores forankring i Agenda 21-arbejdet suppleres og udbredes til nye rammer, der ligger inden for fondens formål.

I 2019 er København vært for C40 og vi ser en mulighed for at vise det lokale miljøarbejde frem og på den måde støtte op om København som en bæredygtig by.

Driftsstøtte for 2018

Miljøpunktets opgaver i forhold til driftsstøtten

Miljøfondene har jf. aftalen om driftsstøtte (2011) en række opgaver i forbindelse med modtagelse af driftsstøtte fra lokaludvalget, herunder at der årligt udarbejdes årsberetning og regnskab for miljøarbejdet, for så vidt angår støttebeløbet.

Driftstilskuddet finansierer henholdsvis basisdriften af Miljøpunktet, herunder borgerkontakt samt udvikling af prioriterede miljøprojekter, der fastlægges mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg.

Indtægtspost	Beløb i 2018
• Driftsstøtte fra Nørrebro Lokaludvalg	686.300
I alt indtægter	686.300

Udgiftspost	Beløb i 2018
• Lønoms-kostninger	431.053
• Husleje mm.	142.907
• Kontorhold & administration	112.340
I alt udgifter	686.300

Miljøpunkt Nørrebro har i 2016 nedbragt faste omkostninger ved at flytte til nyt lejemål og ved øvrige nedskæringer.

Aftale om aktivitetsstøtte

Ud over aftalen om driftsstøtte har Miljøpunkt Nørrebro før kunne søge Lokaludvalgets pulje til gennemførelse af de prioriterede aktiviteter og andre miljøprojekter som jf. aftale om driftsstøtte (2011). For 2019-23 er der dog indgået en aftale om indsatsområderne, som skal give mindre administration og mere fleksibilitet til at lave indsatser, når behovet opstår (fx Movia-gate om partikelforurening fra busserne eller Assistens-affaldssagen):

Modellen

Miljøpunkt Nørrebro arbejder med fire temaer med 2 års varighed. Der aftales to temaer på dagsseminaret i oktober hvert år (i 2015 aftales der fire temaer, 2 med 1 års varighed og to med 2 års varighed), så temaerne køre forskudt af hinanden to og to. Temaerne kan opprioriteres eller nedprioriteres løbende, hvis det er nødvendigt. Dette kræver dog enighed mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg. Der afsættes et beløb på 150.000 kr. pr. tema pr. år. Denne bevilling skal konfirmeres hvert år.

Hvert år er der åbent for indmeldelse af temaer på Byrum, Miljø og Trafikarbejdsgruppens møde i september/oktober. Arbejdsgruppen drøfter de indkommende temaer og vælger et passende antal, som sendes videre til Miljøpunkt. Miljøpunkt laver en præsentation af de indmeldte temaer, samt de temaer som de selv mener er relevante på dagsseminaret. Herefter udvælges de to temaer, som Miljøpunkt skal arbejde med.

Miljøpunkt orienterer løbende Lokaludvalget om deres arbejde. Dette kan enten ske på et arbejdsgruppemøde eller på et Lokaludvalgsmøde.

Model:

1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
tema 1		tema 1		tema 1	
tema 2		tema 2		tema 2	
tema 3	tema 3		tema 3		tema 3
tema 4	tema 4		tema 4		tema 4

Økonomisk ramme

150.000 kr. pr. tema. Med 4 temaer hvert år, så i alt 600.000 kr. pr. år.

Tidsplan

August/september – Temaer til Miljøpunkts arbejde indmeldes.

September/oktober- De indmeldte temaer drøftes på Byrum, Miljø og Trafikarbejdsgruppens møde, og der udvælges et passende antal temaer, der videreformidles til Miljøpunkt Nørrebro.

Oktober – Dagsseminar, hvor det aftales hvilke temaer Miljøpunktet arbejder med. Miljøpunkt Nørrebro fremlægger her de temaer som Lokaludvalget har meldt ind og de temaer, som de selv mener er relevante at arbejde med.

Indsatsområder

Nørrebro Lokaludvalg & Miljøpunkt Nørrebro har på fælles seminar med udpeget følgende indsatsområder for 2018:

2017	2018	2019	2020	5. år	6. år
Grønne fællesskaber		Ladegårds Å		indsats 1	
Ladegårds Å		Klima, vand- og energibesparelser		indsats 2	
Klima & skybrud	Klimatilpasning & Skybrud		indsats 3		indsats 3
Affald-til-ressourcer	Luftforurening & Trafikplaner		indsats 4		indsats 4

Udpegning af indsatsområderne er sket efter samarbejdsaftale mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg (2011) og model for fremtidigt samarbejde (2015), som det er vedtaget af Nørrebro Lokaludvalg.

Jf. Kommunens vejledning skal følgende elementer indgå i aktivitetsbeskrivelserne:

- Overordnet beskrivelse af indsatsområdet, herunder baggrund og formål
- Kort beskrivelse af aktiviteter under indsatsområdet, herunder målgruppe, eventuelle samarbejdspartner, resultat- og effektmål, aktivitetsmål (leverancer).

Vi har betragtet beskrivelserne af aktiviteter som en dynamisk plan, der løbende videreudvikles gennem perioden. Inden for en del af indsatserne går udviklingen hurtigt mens andre ikke lever op til det forventede potentiale. Den 2-årige projekthorisont gør det nemmere at anpasse indsatsernes hastighed og omfang.

Miljøpunkt Nørrebro har i aftalen fleksibilitet til at udnytte opståede muligheder og reagere på forringelser, hvis det bliver nødvendigt (fx ByOasen i 2015, Movia-sagen og Assistens). Jf. samarbejdsaftalen skal Miljøpunkt løbende orientere lokaludvalget om væsentlige ændringer i forudsætninger og ved enighed kan de enkelte indsatsområder omprioriteres.

En del af vores aktiviteter i forbindelse med indsatserne er fælles for alle indsatserne og vil derfor ikke være beskrevet som aktiviteter under de enkelte indsats. Det gælder fx vores samarbejde og vejledning af studerende og egentlig undervisning eller rundvisninger, som vi laver mange af hvert år.

Under de enkelte indsatsområder vil det fremgå, hvilke høringssvar og større notater Miljøpunkt har skrevet under indsatserne. Miljøpunktet skriver dog også andre høringssvar i regi af BMT-arbejdsgruppen, som ikke fremgår – fx indenfor affaldsområdet, hvor vi med støtte fra lokaludvalget har opbygget stor viden.

Herunder følger en beskrivelse af gennemførte aktiviteter, status i forhold til opfyldelse af årsplanens mål og succeskriterier, samt øvrige aktiviteter, der er blevet aftalt med Nørrebro Lokaludvalg jf. samarbejdsaftalen (2011).



Pop up-farmen på ny placering hos Københavns Professionshøjskole // Abdellah Ihadian

Baggrund

Lokale grønne fællesskaber kan potentielt være med til at adressere flere af vores tids største udfordringer; klimaforandringer, tiltagende urbanisering, ressourceknaphed, mangel på arealer og lokalt ejerskab til og deltagelse i vores bydel.

Formål (fra årsplanen)

Indsatsen skal drive pop up-farmen videre på Nørrebro og der skal findes en permanent og bæredygtig løsning. Vi ønsker ikke at Nørrebro mister den originale farm, lige netop som farm nummer 2 sættes op i Harlem og vi dermed får et søsterprojekt, der sammen med farmen på Nørrebro kan danne et transatlantisk fællesskab.

Når pop up-farmen er afsat, så vil indsatsen gå til en bredere, mere understøttende og strukturel indsats for at opbygge og styrke grønne fællesskaber.

Høringsvar

Pleje- & udviklingsplan for Assistens Kirkegård, pleje- & udviklingsplan for Amorparken, Miljøvurdering af Nuuks Plads, De Gamles By (notater), Miljøtilsynsplan.

Status & aktiviteter

- Indsatsområdet er fravalgt fremover og 2018 er dermed sidste år.
- Indsatsen har fået en tilfredsstillende afslutning med afslutning og forankring af pop up-farmen os Københavns Professionshøjskole (KPH). Farmen har nu en mere permanent og bæredygtig placering med en stærk organisation til at drifte projektet. Vores kriterier for valg af placering, om er baseret på vores erfaring fra pilotfasen, har været følgende:

Impact Farm



Impact Farm

Kriterier for placering

Der er meget stor efterspørgsel efter og opbakning til at få Impact Farm placeret ude omkring på Nørrebro. For at sikre gennemsigtighed i beslutningen om placering har vi sat nogle kriterier for valg af placering op.

1. **Adgang for offentligheden** – der skal så vidt muligt være adgang for offentligheden, samtidig med at vi er klar over at mere offentlig placering stiller større krav til vedligehold, aktiviteter samt opsyn. Mange af Nørrebros gårde er åbne, så der er gode muligheder for at finde et sted. En uddannelsesinstitution vil også være en god balance.
2. **En stærk organisation** – selvom frivillighed er hovedkræften, så er det en fordel med støtte og opsyn af personale. Særligt når placeringen er meget offentlig.
3. **Investeringsvilje** – Slutplaceringen skal være der hvor der er vilje og evne til at investere tid og ressourcer i projektet og hvor man vil forpligtende samarbejde.
4. **Indgår i eksisterende distribution** – En placering ved et sted med køkken vil være oplagt, da det dyrkede giver mest værdi ved at man gør sig selv til slutbruger, for engros-salg alene giver ikke så meget af værditilvæksten. Det kan være Korsgadehallen eller Murergården socialhjem, eller det kan indgå i en konstruktion med Fødevarefællesskabet.
5. **Andre værdikæder** – Kan fx indgå i uddannelse (Metropol), terapihave i Murergården eller kvartersløft som i Mjølnerparken eller Stengadeparken.

Udpluk af kandidater der har meldt interesse



Den Grønne Firkant ved Korsgadehallen

Murergården gårdlaug / de sociale tilbud som terapihave.

Wesselsgade Gårdlaug

Mjølnerparken

Mimersparken bemandede legeplads

Metropol Nørrebro

Stengadeparken

Osv.

Der er potentiale for at projektet kan bruges til at brande Nørrebro som fremadskuende og klimabevidst bydel. Projektet har været på udstilling (i Bloxhub) og er blevet optaget i flere publikationer (bl.a. Klima100) og Harlem, New York, har opsat et søsterprojekt til farmen, så der er også mulighed for transatlantiske forbindelser mellem bydelene.

Der er fundraiset ca. 750.000 kr. eksterne midler til opgradering og placering af farmen på den nye placering. Projektet har fået god omtale i medier og borgmesterbesøg.

- Inden for dette indsatsområde har vi også deltaget i parkbrugerrådet for Assistens Kirkegård og har fået stor indflydelse sammen med lokaludvalgets repræsentant. Dette skete med baggrund i, at vi dokumenterede den fredningsstridige brug af kirkegården til en affaldsplads for Indre Nørrebro og gennemførte en fredningssag sammen med Danmarks Naturfredningsforening (som vi fik medhold i). Det er fortsat usikkert, om en ny plejeplan vil løse problemet med den hensynsløse kørsel på Assistens, som sandsynligvis skyldes en kombination af manglende ressourcer og et attitudeproblem hos ledelsen på kirkegården. Der er dog i 2019 kommet ny leder, så det kan være, at der sker forbedringer i tråd med den nye plejeplan.
- De Gamles By har været kraftigt udfordret af dårlig pleje og så er der kommet nye ønsker om kommunale institutioner, som har medført at der skal laves en ny helhedsplan for De Gamles By. Vi har i tæt samarbejde med lokaludvalget og Forsvar De Gamles By arbejdet for en plan med grøn balance. Vi deltager nu i referencegruppen og har samlet de grønne organisationer i en arbejdsgruppe, som, i tæt samarbejde med eksperter fra Københavns Universitet, skal sikre den grønne balance og kvaliteten i plejen af området fremover.



Nørrebros ældste træ - en Hvidtjørn på 'Nordpolen' i De Gamles By - har stået her siden før Nørrebro blev bebygget. Det planlagte diabetescenter skulle bygges her men flyttes i stedet til et andet byggefelt på Møllegade // Berlingske

- Vi har deltaget i Amorparkens parkbrugerråd og i udfærdigelse af pleje- & udviklingsplan for Amorparken. Vi deltager nu også i Nørrebro-parkens parkbrugerråd.
- Samt en lang række andre mindre aktiviteter som fx Gårdlaugenes dag (6. maj) og den store affaldsindsamlingsdag i De Gamles By.



Singapore Bishan Park før og efter å/skybrudspark blev etableret. Dette kunne være en model for Bispeengen // klimatilpasning.dk

Baggrund

Lokaludvalget har besluttet 'fortsat at arbejde for det oprindelige Ladegårds Å-projekt og bakke op om, at Miljøpunktet Nørrebro gør det samme', samt at Miljøpunktet kan arbejde for at gennemføre projektet etapevis. I 2020 er det planlagt at Bispeengbuen skal levetidsforlænges for 125 mio. kr., så den kan stå i mindst 55 år mere.

Formål (fra årsplanen)

Indsatsen skal forfølge muligheden for at starte med at nedrive Bispeengbuen og føre vejen i tunnel, samt sikre, at dette bliver etape 1 af Ladegårds Å helt til Ågadeparken. For at det skal kunne lade sig gøre er det vores vurdering, at projektet skal forankres i Staten, som er ejer af Bispeengbuen.

Hørings svar

Bidrag til brev om Sct. Jørgens Sø/Bispeengen, fra lokaludvalgene (udsættelse af Sct. Jørgens Sø-projektet).

Status

Vejdirektoratet og Staten er ejer af Bispeengbuen og området under Bispeengbuen. Staten planlægger at bruge 125 mio. kr. i 2020 på at livstidsforlænge Bispeengbuen i mindst 55 år, hvis der ikke laves en anden løsning.

Frederiksberg og København laver nu forundersøgelser af et alternativ til Bispeengbuen, som følger vores lokale forslag til tunnelføring og åbning af Ladegårds Å.

Aktiviteter

Miljøpunktet har overordnet arbejdet på, at de forskellige aktører og interessenter arbejder konstruktivt med projektet, i den retning som lokaludvalget også har støttet. Resultaterne for 2018 er på forskellige niveauer og er bl.a.:

- København har matchet Frederiksbergs 200.000 kr. til at udfærdige en business case for projektet, så kommunerne sammen går videre med projektet.
- Vores lokale crowdfundede Bispeeng-rapport (500 bidragsydere) er valideret og lagt til grund i forvaltningernes videre arbejde med at formulere en business case for projektet.
- Afsat 2 mio. kr. ekstra i Frederiksberg til at arbejde med å-parken og klimatilpasning.
- Kampagne mod, at Transportministeren ikke ville medvirke konstruktivt. Bl.a. debatindlæg i Berlingske Tidende og mailstorm med ca. 1.000 mails til ministeren fra projektets støtter. Folketinget og transportministeren har derefter meldt ud, at man gerne overdrager området til kommunerne og indskyder arealer samt sparet vedligeholdelse (210 mio. kr.) i projektet.
- Lokale og nationale medier har dækket arbejdet med Bispeeng-projektet og en leder i Politiken støtter, at Bispeengbuen skal ned.
- Vending af Grøndals Å er endelig droppet og afkoblet fra skybrudsprojektet. Vending af Grøndals Å ville have taget vandet fra Søerne og Ladegårds Å.
- Sct. Jørgens Sø-skybrudsprojektet er sat på pause indtil det er besluttet, hvad der skal ske med Bispeengen. Bispeengen kan tage ca. halvdelen af vandet, der ellers skal i en stor skybrudstunnel, som koster 422 mio. kr., til Søerne.

En stor udfordring fremadrettet er, hvis Bispeengen overdrages til kommunerne, som så derefter skal omdanne området under det eksisterende anlægsloft. Der bør derfor fx arbejdes på en model med delt ejerskab i en periode, hvor anlægget går på statens anlægsposter mod en betaling til anlægget fra kommunerne, hvorefter området overdrages fuldt ud til kommunerne.





Tørke og hedebløge i København. Hedebløgen gave en overdødelighed på 250 ifølge Seruminstittet. Tørke og hede førte også til øget trædød og vandtab på 90.000 liter i timen fra Søerne // Romas Neniškis

Baggrund

Skybrudssikring bliver forventeligt det mest indgribende i byrummet i de næste 20 år. Vi kan forvente påbud i gårde og kommunal overtagelse af private veje og arealer.

2018 viste også en ny klimatilpasningsudfordring; tørke og hedebløge. Der er brug for en indsats for at modgå varmeø-effekten, som er ophobning af varme i asfalt og bygningsmasse under lange hedebløge. Varmeø-effekten (Urban Heat Island) er, at tæt bebyggede områder som Nørrebro kan blive 12 grader varmere, end områder lige uden for København (KU, 2010), hvilket fører til kraftigt ubehag og øget dødelighed (overdødeligheden var i 2018 på 250 personer på landsplan).

Formål (fra årsplanen)

Indsatsen skal fortsat sammen med NLU komme med idéer og høringsvar til skybrudsplanerne og sikre, at de store projekter i De Gamles By, Ladegårds Å, uden om Assistens Kirkegård og Hans Tavsens Park tager hensyn til lokale ønsker.

Høringsvar

Kapacitetsplan Harrestrup Å, Forslag til tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2008

Status

Miljøpunkt Nørrebro er fortsat bekymrede over, at implementeringen af skybrudsplanens grønne skybrudsløsninger halter. Der er et meget stort gab mellem det København har vedtaget politisk

(og brander sig på i udlandet), og det der foreløbigt sker i virkeligheden. Årsagen til gabet er en blanding af politisk nedprioritering (der bliver ikke sat penge af i budget), regulatoriske udfordringer (flere forvaltninger og myndigheder der ikke arbejder i samme retning), manglende tvær-faglige kompetencer og kvalitet hos rådgivere og tekniske udfordringer.

Dette er nu også erkendt af forvaltningen, som i 2018 er startet forfra med en ny struktur og nye masterplaner for vandoplandene.

Vores bekymring går pt. mest på, at der ikke bliver lavet skybrudsprojekter i gårdene, fordi det er for uigennemsigtigt og vanskeligt at gå til. Kommunen har ikke pt. en indsats til at oplyse om de kommende krav om afkobling og man forventer derfor en top down-implementering af planen med brug af påbud, som vil have væsentlige økonomiske omkostninger for borgerne.

Det mest sandsynlige udfald for skybrudsplanerne er, at kommunen skifter strategi og at en større del af byen skal have en egentlig separat-kloakering under jorden i stedet for de grønne overfladeløsninger.

2018 viste også en anden klimatilpasningsudfordring; tørke og hedeølge. Varmeø-effekten (Urban Heat Island) betyder, at tæt bebyggede områder som Nørrebro kan blive 12 grader varmere, end områder lige uden for København (KU, 2010), hvilket fører til kraftigt ubehag og øget dødelighed (overdødeligheden var i 2018 på 250 personer på landsplan). Nørrebro er hårdt ramt af denne effekt, da vi er en omkranset og tæt bebygget bydel med meget lidt vandspejl og grønne områder.

Der er pt. ikke en sammenhængende og tilstrækkelig indsats til at sikre tilstrækkeligt vand i på Nørrebro under fremtidens tørke og hedeølger. I 2018 blev der indført vandingsforbud. Manglen på vand er et problem, da afdampning af vand er med til at nedkøle byen under hedeølger, og fordi vand er nødvendigt til trævanding, hvis træerne skal overleve længerevarende tørke. Hvis træerne dør, vil det forværre varmeø-effekten, da trædække giver skygge og nedkøling ved afdampning fra trækronerne (hvis træerne er vandet tilstækkeligt).

Miljøpunktet er nu ved at danne sig overblik over alternative vandkilder.

Aktiviteter

- Vi har derfor haft fokus på og deltaget i at sikre, at de overfladeløsninger der er i proces på Nørrebro; De Gamles By, HTP-Korsgade, Rantzausgade m.fl. fremmes så vidt muligt, inden kommunen evt. skifter strategi.
- Vi har arbejdet for, at skybrudsprojektet i Sct. Jørgens Søerne udskydes, så det ikke står i vejen for realisering af Bispeengen skybrudspark.
- Vending af Grøndals Å er endelig droppet og afkoblet fra skybrudsprojektet. Vending af Grøndals Å ville have taget vandet fra Søerne og Ladegårds Å.
- Der har været en del løbende sager om skybrudsprojekter på offentligt areal, som vi har skullet opklare og lokalt skal have en holdning til.

- Kommunen har desværre fortsat ikke afsat midler til lokal formidling af muligheder og konsekvenser af skybrudsplanerne/LAR, trods en anerkendelse i forvaltningen af, at denne indsats mangler. Miljøpunkt forsøger at assistere gårdlaug, der henvender sig om LAR-løsninger. Det er dog fortsat besværligt og utilgængeligt for gårdlaug at gå i gang med.
- Vi er gået ind i debatten om varmeø-effekten (tørke og hede) og har bl.a. haft debatindlæg i Politiken Byrum, Nørrebro Nordvest-bladet og andre lokalaviser.

Afdampning af vand fra Søerne er ikke problemet – det er en del af løsningen

...Debat

AF ANDERS JENSEN

Centerleder Miljøpunkt Nørrebro

BYMILJØ: Afdampning af vandet fra Søerne og følgende visuelle og lugtgener fra søbunden har været beskrevet som et stort problem i medierne på det seneste. Men afdampning fra åbne vandflader er ikke problemet – det er en del af løsningen på et alvorligt klimaproblem: Varmeø-effekten.

Varmeø-effekten er en ophobning af varme i bygninger og asfalt i den tætte by, når der er varme somre. Den tætte by bliver op til 12 grader varmere end områder lige uden for København. Udsatte grupper som ældre og spædbørn bliver syge og kan dø i varmen – ifølge Serum instituttet var der denne sommer en overdødelighed fra varmen på 250 hovedsageligt ældre medborgere.

Åbent vand i byen er med til at nedkøle byen, fordi vandet fordamper i varmen. Så vores problem er, at der ikke er



Anders Jensen påpeger, at afdampning af vandet fra Søerne er løsningen på varmeø-effekten. Arkivfoto: Martin Sørensen

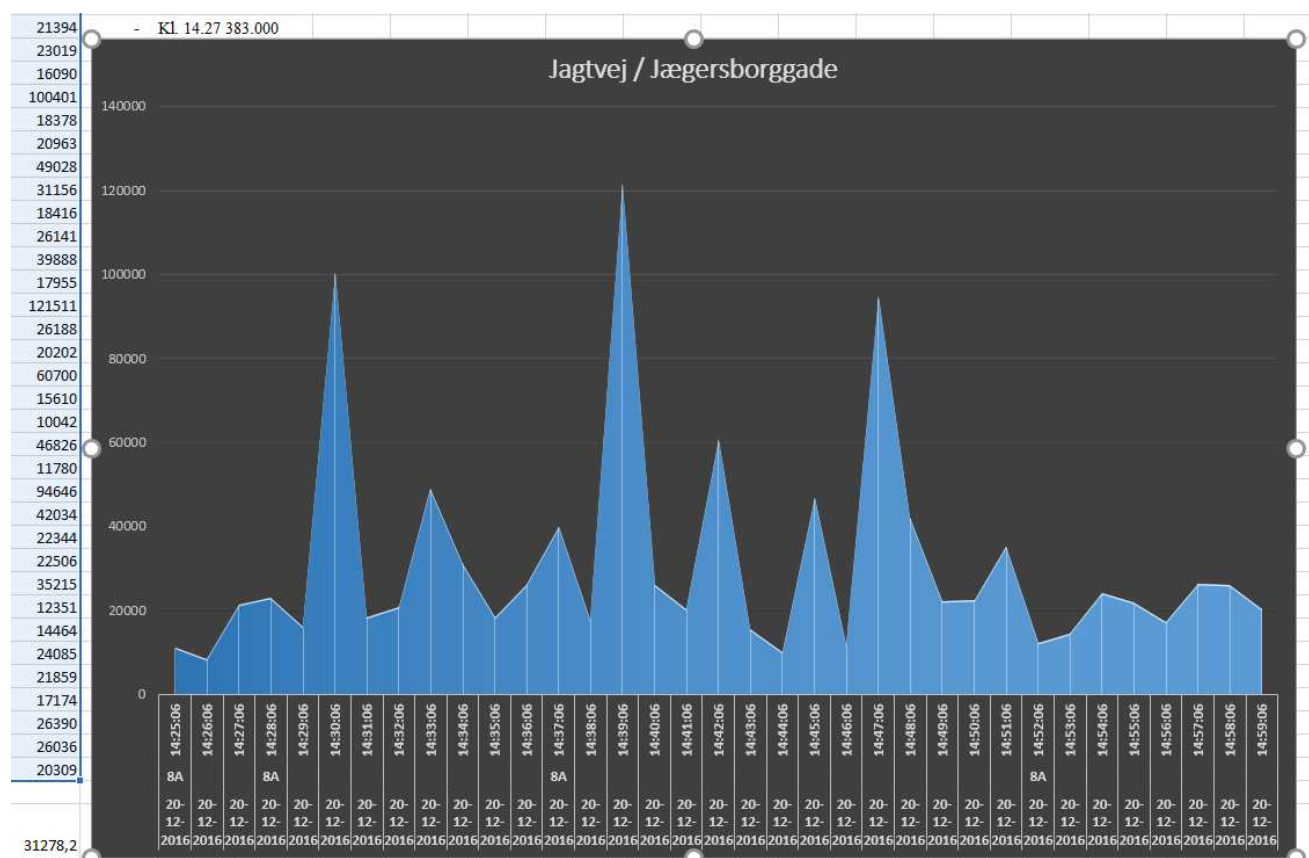
nok vand i byen at afdampe. Vi har brug for flere vandflader i byen og en mere robust forsyning af vand (desværre stiller kommunen pt. så stramme fosforkrav, at ikke engang regnvand fra vores tage kan komme i Søerne).

Grundvandet i byen er samtidig stigende og er allerede et voksende problem for bygnin- gernes fundamenter, som kan få fugtskader eller sætnings-

skader. Det vil være oplagt at oppumpe det ekstra grund- vand i tørkeperioder og sikre en by med rigeligt vand i søer og vandløb, samtidig med at vores bygninger sikres.

Miljøpunkt Nørrebro er derfor gået i gang med en screening af naturlige kildevæld og egnede lukkede vandboringer, som måske kan bidrage til en mere robust forsyning af vand til Søerne og vores vandløb.

Luftforurening og trafikplaner (2018-19)



Måling fra Jagtvej inden myldretiden. Der ses 20.000 partikler per cm³. Baggrundsforureningen i Region H er 2.500 partikler per cm³. // Egen graf.

Baggrund

I vinteren 2016-17 opstod et behov for at gå ind i et nyt indsatsområde om kraftig partikelforurening fra Movia-busserne og fra private. Samtidig er der i disse år trafikplaner og mange vejenopretninger på Nørrebro. Fra 2018 er *Luftforurening og trafikplaner* derfor et nyt samlet indsatsområde.

Formål (fra årsplanen)

- Indsatsområde skal sikre at vi følger op på meldingerne i valgkampen og generelt skabe engagement blandt beboere omkring vores største miljøbetingede sundhedsproblem og samfundsøkonomiske omkostning (mindst 14 mia. om året i KBH)
- Midler vil gå til indkøb af måleudstyr (50.000 kr.), konkrete events (fx bilfri søndag), vedligeholde den betydelige medieinteresse og fundraising til en videnskabelig måleserie over lang tid, som kan danne basis for krav til myndigheder, anmeldelser osv.
- Vi skal desuden følge de omfattende trafikprojekter, der er planlagt de kommende år - herunder sikre skybrudsfunction og grønne elementer

Hørings svar

- Handlingsplan for vejstøj, Nørrebro-ruten og Rantzausgade (notat), Kommuneplansstrategi, Metropladsen cykelparkering (notat), Om tung trafik i Wesselsgade (notat), Hørings svar til Miljøvurdering af Trafikplan Indre Nørrebro (forvaltningshøring & offentlig høring).

Status

Movias miljønormer på Nørrebro er i løbet af 2017-18 forbedret kraftigt – både formelt og i forhold til hvad vi rent faktisk kan måle. Opgaven med at forbedre luftkvaliteten handler nu i højere grad om at løfte hele flåden af køretøjer – også de private.

Regeringen har nu en opdatering af miljøzonen for København & Frederiksberg til behandling i Folketinget. Vurderingen fra eksperter – som vi er enig i – er, at den nye lovgivning er 'signalpolitik' og ikke vil have nogen væsentlig effekt. Der er dermed en akut risiko for at der bliver lavet lovgivning, som ikke vil beskytte borgerne mod forurening fra trafik.

Aktiviteter

Vores aktiviteter kan opdeles i luftforurening og trafik. På luftforurenings-indsatsen har vi opnået ekstra tilskud fra Bispebjerg Lokaludvalg til at lave målinger i Bispebjerg også. Det betyder, at vi har kunnet lave ekstra aktiviteter på dette indsatsområde og fået dækket en del af udgifterne til at indkøbe udstyr.

Luftforurening:

- Vi har indkøbt udstyr for ca. 50.000 kr., så vi nu har vores eget udstyr i bydelen, til at lave målinger når behovet opstår.
- Vi har skrevet lavet målinger i samarbejde med beboere og institutioner og skrevet en rapport om trafikforurening på Nørrebro (og Bispebjerg), så vi nu har en samlet fremstilling af problemets omfang. Vi har tilvejebragt nye oplysninger om luftforurening, som giver et mere reelt billede af forureningsbilledet set fra en lokal synsvinkel. Denne rapport skal være grundlaget for at stille krav til myndigheder og politikere om forbedringer af miljøet.
- Vi har deltaget i konkrete arrangementer som Bilfri Søndag mm.

Trafik:

- Trafikplan Indre Nørrebro - særligt med fokus på Wesselsgade. Trafikplan Indre Nørrebro viste sig at være ugyldig, da der ikke var lavet en lovpligtig miljøscreening. Der har derfor været et behov for en indsats for at holde fast i planerne og visionerne, som styregruppen for Områdefornyelsen Indre Nørrebro har ønsket. Vi har derfor koncentreret os om at få trafikplanen gen-vedtaget og få alle væsentlige miljøspørgsmål belyst.
- To sager om oprettelse af parkering i gårde, som vi har løftet sammen med beboere (Stengade og Jagtvej)
- Diverse høringsvar og notater (se ovenfor).

Kontakt

Centerleder:

Anders Jørn Jensen
Miljøpunkt Nørrebro
Korsgade 16
2200 N

T +45 22555303

M ag21.andersj@gmail.com

miljoe-noerrebro.dk

www.facebook.com/MiljopunktNorrebro

Bestyrelsen

Bestyrelsesformand:

Jan Andersen
Blågårdsgade 14 2 tv.
2200 København N.
T +45 28773396
M jan@mijl.dk

Næstformand:

Jesper Langebæk

Menige bestyrelsesmedlemmer:

Marcus Vesterager
Søren Høyrup
Per Grønne Jørgensen
Erik H. Jørgensen
Marina Bergen Jensen
Palle Hvid

Bagsidebillede Metroselskabet har sat et hegn op, som er meget anderledes end de stemningsskabende sorte støbejernsgitre, som vi normalt kender fra Assistens Kirkegård. Hegnet er flerfarvet og meget skævt. Selve stængerne er runde og hule som overhuggede bambus.

MILJØ NØRREBRO



Årsberetning 2018
Miljøpunkt Nørrebro
Korsgade 16
2200 Nørrebro